

"Ecrâm-ı ulviyeye dikkat edilse görünüyor ki, o ulvî âlemlerin tabakatında muhalefet var." On İkinci Lem'a'da geçen Yedi kat semavat ile ilgili kaideleri açıklar mısınız?

"Dördüncüsü: Ecrâm-ı ulviyeye dikkat edilse görünüyor ki, o ulvî âlemlerin tabakatında muhalefet var. Meselâ, Nehrüssemâ ve Kehkeşan namıyla maruf, Türkçe Samanyolu tabir olunan, bulut şeklindeki daire-i azîmenin bulunduğu tabaka, elbette sevâbit yıldızların tabakasına benzemiyor. Güya tabaka-i sevâbit yıldızları, yaz meyveleri gibi yetişmiş, ermişler. Ve o Kehkeşandaki bulut şeklinde görülen hadsiz yıldızlar ise, yeniden yeniye çıkıp ermeye başlıyorlar. Tabaka-i sevâbit dahi, sadık bir hads ile, manzume-i şemsiyenin tabakasına muhalefeti görünüyor. Ve hâkezâ, yedi manzumat ve yedi tabaka birbirine muhalif bulunması, his ve hads ile derk olunur."⁽¹⁾

İZAHİ: Semavattaki yıldız kümeleri arasında fark vardır. Şöyle ki; sabit yıldız kümeleri adeta ermiş ve olgunlaşmış meyveler gibi iken, samanyolu galaksisi ise daha yeni yeni olgunlaşmaya başlayan meyvelere benzetilmektedir.

İşte bunun gibi birbirine muhalif bulunan yedi tabakanın varlığı mümkündür, deniyor.

"Beşincisi: Hadsen ve hissên ve istikrâen ve tecrübeten sabit olmuştur ki, bir maddede tanzim ve teşkil düşse ve o maddeden başka masnuat yapılsa, elbette muhtelif tabaka ve şekillerde olur. Meselâ, elmas madeninde teşkilât başladığı vakit, o maddeden hem remad, yani hem kül, hem kömür, hem elmas neveleri tevellüt ediyor. Hem meselâ ateş teşekküle başladığı vakit, hem alev, hem duman, hem kor tabakalarına ayrılıyor. Hem meselâ müvellidülmâ, müvellidülhumuza ile mezc edildiği vakit, o mezcden hem su, hem buz, hem buhar gibi tabakalar teşekkül ediyor. Demek anlaşılıyor ki, bir madde-i vâhidde teşkilât düşse, tabakata ayrılıyor. Öyleyse, madde-i esiriyede kudret-i fâtıra teşkilâta başladığı için, elbette ayrı ayrı tabaka olarak sırrıyla yedi nevi semâvâtı ondan halk etmiştir."⁽²⁾

İZAHİ: İlmene sabittir ki bir maddede kimyasal değişiklikler meydana gelirse, o maddenin yapısında değişiklikler meydana gelir. Şöyle ki; mesela, elmasta kimyasal değişiklik sonucu; kül, kömür ve elmas neveleri meydana gelebilir. Suyun kimyasal değişimleri sonucu; buza, buhara, kara, doluya inkılap etmesi gibi. Bu suyun kaynağı ise oksijen ve hidrojen elementleridir. İşte bütün bunlar gösteriyor ki; bir madde kimyasal değişimler sonucu farklı şekillere girebilir. Semavatta da aynı durum söz konusu olabilir.

"Daha geniş fikirli bir tabaka-i beşeriye, yıldızlarla yıldızlanıp bütün görünen gökleri bir semâ sayıp, onu bu dünyanın semâsıdır diyerek, bundan başka altı tabaka-i semâvat var olduğunu fehmeder."

"Ve nev-i beşerin yedinci tabakası ve en yüksek taifesi ise, semâvât-ı seb'ayı âlem-i şehadete münhasır görmüyor; belki avâlim-i uhreviye ve gaybiye ve dünyeviye ve misaliyenin birer muhit zarfı ve ihatalı birer sakfı olan yedi semâvâtın var olduğunu fehmeder."(3)

İZAHİ: Altıncı tabakanın anladığı şudur: Dünyadan bakınca gördüğümüz semavat ve yıldızların tümünü bir semavat tabakası kabul eder ve bundan başka altı tabakanın daha var olduğunu anlar.

Yedinci tabaka ise; yedi kat semavâtı sadece görünen alemden ibaret görmüyor. Belki daha ulvi alemler, gaybi alemler, misali alemlerin birer zarfı ve çatısı olan semavat tabakalarının varlığını kabul eder.

Dipnotlar:

(1) bk. [Lem'alar, On İkinci Lem'a.](#)

(2) bk. [age.](#)

(3) bk. [age.](#)